

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Sjette Afdeling)

7. juli 2016 *

»Appel — artikel 181 i Domstolens procesreglement — konkurrence — karteller — det europæiske marked for forspændingsstål — bøder — vurdering af betalingsevne — retningslinjerne for beregning af bøder af 2006 — fuld prøvelsesret — hensyntagen til faktiske omstændigheder efter den anfægtede afgørelse — proportionalitetsprincippet og ligebehandlingsprincippet — ret til en effektiv domstolsbeskyttelse«

I sag C-523/15 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 28. september 2015,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, Hamm (Tyskland),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, Hamm

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, Iserlohn (Tyskland),

ved Rechtsanwalt C. Stadler,

appellanter,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved V. Bottka, H. Leupold og G. Meessen, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne J.C. Bonichot og E. Regan (refererende dommer),

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i overensstemmelse med artikel 181 i Domstolens procesreglement,

* * Processprog: tysk.

afsagt følgende

Kendelse

- 1 I appelskriftet har Westfälische Drahtindustrie GmbH (herefter »WDI«), Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG (herefter »WDV«) og Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG (herefter »Pampus«) nedlagt påstand om dels ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 15. juli 2015, Westfälische mod Kommissionen (T-393/10, EU:T:2015:515, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen i det søgsmål, som appellanterne havde anlagt med påstand om annullation og ændring af Kommissionens afgørelse K(2010) 4387 endelig af 30. juni 2010 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF og EØS-aftalens artikel 53 (sag COMP/38.344 – Forspændingsstål), som ændret ved Kommissionens afgørelse K(2010) 6676 endelig af 30. september 2010 og af Kommissionens afgørelse K(2011) 2269 endelig af 4. april 2011 (herefter »den anfægtede afgørelse«), dels annullation af skrivelse af 14. februar 2011 fra generaldirektøren for Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence (herefter »skrivelsen af 14. februar 2011«).

Retsforskrifter

- 2 Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i artikel [101 TEUF] og [102 TEUF] (EFT 2003, L 1, s. 1) bestemmer i artikel 23, stk. 2:

»Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

a) overtræder [artikel 101 TEUF eller 102 TEUF], [...]

[...]«

- 3 Denne forordnings artikel 31 fastsætter:

»Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pågældende bøde eller tvangsbøde.«

- 4 Punkt 35 i retningslinjer for beregningen af bøder efter artikel 23, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1/2003 (EUT 2006, C 210, s. 2, herefter »retningslinjerne af 2006«) bestemmer:

»Under særlige omstændigheder kan Kommissionen, efter anmodning, tage hensyn til en virksomheds manglende betalingsevne i en given social og økonomisk kontekst. Kommissionen nedsætter ikke bøden, blot fordi den fastslår, at virksomheden befinder sig i en ugunstig eller tabsgivende økonomisk situation. Der kan kun ydes bødenedsættelse på grundlag af objektive beviser for, at en bøde, der pålægges i overensstemmelse med de foreliggende retningslinjer, ville medføre ubodelig skade for den pågældende virksomheds levedygtighed og gøre dens aktiver fuldstændig værdiløse.«

Twistens baggrund

- 5 Den berørte sektor i den foreliggende sag er sektoren for forspændingsstål. Dette udtryk omfatter metaltråd og snoet afstivningstråd og bl.a. dels stål til forspændt beton, som anvendes til opførelse af balkoner, piloteringspæle eller rør, dels stål til efterspændt beton, som anvendes til industribyggeri, til underjordiske bygværker eller til opførelse af broer.

- 6 WDI, tidligere Klöckner Draht GmbH, er en tysk virksomhed inden for stålsektoren, som bl.a. producerer forspændingsstål. Siden den 3. september 1987 ejes WDI af WDV med 98%, og siden den 1. juli 1997 ejes WDV selv med to tredjedele af Pampus.
- 7 Idet Kommissionen den 19. og den 20. september 2002 modtog oplysninger fra Bundeskartellamt (den føderale konkurrencemyndighed, Tyskland) og en producent af forspændingsstål vedrørende overtrædelse af artikel 101 TEUF, foretog den nogle undersøgelser i flere virksomheders lokaler.
- 8 Efter sin undersøgelse, og efter at have afvist en anmodning fra WDI om bødenedsættelse, vedtog Kommissionen den 30. september 2008 en klagepunktsmeddelelse rettet mod flere virksomheder, herunder appellanterne. Samtlige adressater for denne meddelelse afgav skriftlige bemærkninger som svar på disse klagepunkter. Den 11. og den 12. februar 2009 fandt en høring sted, hvori appellanterne deltog.
- 9 14 virksomheder, heriblandt appellanterne, påberåbte sig ligeledes manglende betalingsevne som omhandlet i punkt 35 i retningslinjerne af 2006. Virksomhederne fremlagde dokumentation til støtte for denne anmodning.
- 10 I den anfægtede afgørelse konkluderede Kommissionen, at flere leverandører af forspændingsstål havde overtrådt artikel 101, stk. 1, TEUF og – siden den 1. januar 1994 – artikel 53, stk. 1, i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 (EUT 1994, L 1, s. 3), ved at have deltaget i både europæiske, nationale og regionale karteller i perioden fra den 1. januar 1984 til den 19. september 2002. Kommissionen vurderede, at Klöckner Draht, som var blevet til WDI, i hele perioden havde deltaget direkte i denne overtrædelse. Ligeledes foreholdt Kommissionen Werner Pampus, som bestyrer for Pampus og WDI, direkte at have deltaget i flere kartelmøder og at have givet sine medarbejdere direkte ordrer, således at både WDV og Pampus blev anset for at være nogle af dem, der havde haft en bestemmende indflydelse på WDI under hele den periode, hvor selskabet var underlagt deres kontrol. På denne baggrund blev WDI pålagt en bøde på 46,55 mio. EUR. WDV og Pampus blev gjort solidarisk ansvarlige for den nævnte overtrædelse, som androg henholdsvis 38,855 mio. EUR og 15,485 mio. EUR.
- 11 Kommissionen afslog herudover i den anfægtede afgørelse, under henvisning til punkt 35 i retningslinjerne af 2006, appellanternes anmodning om en bødenedsættelse under hensyntagen til deres betalingsevne.
- 12 Ved skrivelse af 14. februar 2011 blev appellanternes anmodning om en fornyet vurdering af deres betalingsevne afslået.

Sagen for Retten og den appellerede dom

- 13 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 14. september 2010 anlagde appellanterne sag med påstand om annullation og ændring af den anfægtede afgørelse.
- 14 Ved særskilt dokument registreret på Rettens Justitskontor den 3. december 2010 indgav appellanterne begæring om udsættelse af gennemførelsen af ovennævnte afgørelse.
- 15 Rettens præsident gav ved kendelse af 13. april 2011, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10 R, herefter »afgørelsen om foreløbige forholdsregler«, EU:T:2011:178), appellanterne delvist medhold i deres begæring, idet forpligtelsen til at stille en bankgaranti til fordel for Kommissionen med henblik på at undgå en øjeblikkelig inddrivelse af de bøder, som appellanterne blev pålagt i den anfægtede afgørelse, blev udsat på den betingelse, at virksomhederne dels betalte

Kommissionen 2 mio. EUR inden den 30. juni 2011, dels at de hver den 15. i måneden betalte 300 000 EUR fra den 15. juli 2011 og indtil videre, men senest indtil der blev truffet afgørelse i hovedsagen.

- 16 Til støtte for deres påstand påberåbte appellanterne sig ni anbringender, hvoraf alene det sjette og det niende er relevante for nærværende appelsag. Ved det sjette anbringende blev det navnlig gjort gældende, at det var i strid med proportionalitetsprincippet, at Kommissionen ikke havde taget hensyn til appellanternes betalingsevne i den anfægtede afgørelse. Det niende anbringende vedrørte den i skrivelse af 14. februar 2011 foretagne vurdering af deres betalingsevne, som appellanterne havde påstået annulleret ved processkrift af 19. april 2011 til Retten.
- 17 I den appellerede dom tog Retten disse to anbringender til følge og annullerede den anfægtede afgørelse, for så vidt som appellanterne herved blev pålagt en bøde, samt skrivelsen af 14. februar 2011 under henvisning til, at Kommissionen havde begået fejl ved vurderingen af deres betalingsevne. Under udøvelse af sin fulde prøvelsesret og ved anvendelse af retningslinjerne af 2006 vurderede Retten imidlertid, at appellanterne ikke med rette kunne hævde, at en nedsættelse af bøden skulle indrømmes som følge af deres manglende betalingsevne, og dermed fastsatte Retten et beløb svarende til det, som de havde fået pålagt i den anfægtede afgørelse.

Parternes påstande

- 18 Appellanterne har nedlagt følgende påstande for Domstolen:
- Principalt ophæves den appellerede dom, for så vidt som denne pålægger appellanterne at betale en bøde, eller dommen ophæves i sin helhed, og den anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som appellanterne pålægges en bøde, og skrivelsen af 14. februar 2011 og bøden i sig selv annulleres.
 - Subsidiært nedsættes den bøde, der blev pålagt ved afgørelsen, eller den appellerede dom hjemvises til Retten med henblik på, at den bøde, der blev pålagt ved den anfægtede afgørelse, nedsættes.
 - Kommissionen tilpligtes at betale alle sagsomkostningerne i forbindelse med sagens behandling i første instans og under appelsagen.
- 19 Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen forkaster appellen og tilpligter appellanterne at betale sagsomkostningerne.

Om appellen

- 20 Til støtte for deres appel har appellanterne gjort tre anbringender gældende. Det første anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 261 TEUF og af artikel 31 i forordning nr. 1/2003 samt en tilsidesættelse af ordningen for opgavernes fordeling og den institutionelle ligevægt. Det andet anbringende vedrører tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet og af ligebehandlingsprincippet. Det tredje anbringende vedrører tilsidesættelse af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 21 Det følger af artikel 181 i Domstolens procesreglement, at er det åbenbart, at en appel helt eller delvist skal afvises, eller at den helt eller delvist er åbenbart ugrundet, kan Domstolen når som helst, på forslag fra den refererende dommer, og efter at have hørt generaladvokaten, ved begrundet kendelse beslutte helt eller delvist at afvise eller forkaste appellen.
- 22 Denne bestemmelse bør finde anvendelse i denne sag.

Det første anbringende

Parternes argumenter

- 23 Ved appelanbringendets første led har appellanterne kritiseret Retten for at have tilsidesat grænserne for sin fulde prøvelsesret, da den ikke begrænsede sig til at kontrollere den anfægtede afgørelse og herved annullere, nedsætte eller forhøje bøden, men derimod traf en selvstændig afgørelse og pålagde en bøde, som, for så vidt angår appellanternes betalingsevne, var begrundet i nye faktiske omstændigheder, der er indtrådt efter den anfægtede afgørelse og skrivelsen af 14. februar 2011.
- 24 Således »pålagde« Retten ifølge ordlyden af domskonklusionen i den appellerede dom appellanterne at betale en bøde. Ligeledes henviste Retten i præmis 302 til, at bødens størrelse alene var fastsat på baggrund af dens egen afgørelse på det tidspunkt, hvor dommen blev afsagt.
- 25 Herved tilsidesatte Retten ordningen for opgavernes fordeling og den institutionelle ligevægt samt retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, idet den satte sig i stedet for Kommissionen. Retten burde, da den ændrede den anfægtede afgørelse ved at annullere den, for så vidt som den pålagde en bøde, have fastslået, at der ikke var grundlag for at ændre bødens størrelse.
- 26 Med appelanbringendets andet led kritiserer appellanterne Retten for i den appellerede doms præmis 109, 302 og 335 at have fastslået, at der med henblik på at kunne vurdere en virksomheds betalingsevne inden for rammerne af Rettens fulde prøvelsesret i princippet skal tages hensyn til den situation, som foreligger på det tidspunkt, hvor Retten træffer afgørelse. Herved har Retten fraveget sin egen praksis, således som denne navnlig følger af dom af 14. maj 2014, Donau Chemie mod Kommissionen (T-406/09, EU:T:2014:254).
- 27 Såfremt Retten kunne tage hensyn til en forbedring af de retsundergivnes betalingsevne, som indtræder efter annullationen af en tidligere pålagt bøde, ville dette have en afskrækkende indvirkning på de retsundergivne, der er uforenelig med retstatsprincippet, og tilsidesætte princippet om et område, der er forbeholdt de administrative myndigheder, som bedst er i stand til at bedømme de faktiske omstændigheder. Under alle omstændigheder bør en hensyntagen til omstændigheder, der indtræder efter vedtagelsen af en afgørelse, hvorved der pålægges en bøde, anses for udelukket, når denne afgørelse, således som det er tilfældet i den foreliggende sag, er blevet annulleret, netop for så vidt som den pålægger en bøde. Såfremt den anfægtede afgørelse havde været lovlig, ville Retten nemlig ikke have haft mulighed for at foretage en fuld prøvelse af denne.
- 28 Kommissionen har anført, at begge led af det første anbringende er ugrundede.

Domstolens bemærkninger

- 29 Med det første anbringendes to led, som bør undersøges samlet, gør appellanterne nærmere bestemt gældende, at Retten har begået en retlig fejl, idet den har pålagt en ny bøde under hensyn til omstændigheder, der er indtrådt, efter at den anfægtede afgørelse blev truffet.
- 30 Det skal bemærkes, at systemet med retslig prøvelse af Kommissionens afgørelser vedrørende procedurerne i henhold til artikel 101 TEUF og 102 TEUF består i en legalitetskontrol af institutionernes retsakter, som er fastsat i artikel 263 TEUF, hvilken kontrol i henhold til artikel 261 TEUF og artikel 31 i forordning nr. 1/2003, og efter anmodning fra appellanterne, kan suppleres af Rettens udøvelse af en fuld prøvelsesret for så vidt angår de sanktioner, som Kommissionen har pålagt på dette område (jf. bl.a. dom af 10.7. 2014, Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 42, og af 21.1.2016, Galp Energía España m.fl. mod Kommissionen, C-603/13 P, EU:C:2016:38, præmis 71).

- 31 Når Unionens retsinstanser udøver deres fulde prøvelsesret, har de kompetence til – ud over en simpel legalitetskontrol af sanktionen – selv at lægge deres egen vurdering med hensyn til fastsættelsen af størrelsen af denne sanktion til grund i stedet for den vurdering, som Kommissionen, der er ophavsmand til den retsakt, hvori denne sanktion oprindeligt blev fastsat, har foretaget (jf. bl.a. dom af 21.1.2016, Galp Energía España m.fl. mod Kommissionen, C-603/13 P, EU:C:2016:38, præmis 75).
- 32 Som følge heraf kan Unionens retsinstanser ændre den anfægtede retsakt, også selv om denne ikke annulleres (dom af 3.9.2009, Prym og Prym Consumer mod Kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, præmis 86), med henblik på at ophæve, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde (jf. bl.a. dom af 26.9.2013, Alliance One International mod Kommissionen, C-679/11 P, EU:C:2013:606, ikke trykt i Sml., præmis 104, og af 22.10.2015, AC-Treuhand mod Kommissionen, C-194/14 P, EU:C:2015:717, præmis 74).
- 33 Denne kompetence udøves under hensyntagen til samtlige faktiske omstændigheder (dom af 3.9.2009, Prym og Prym Consumer mod Kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, præmis 86, og af 26.9.2013, Alliance One International mod Kommissionen, C-679/11 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:606, præmis 104).
- 34 Det følger heraf, at Unionens retsinstanser har kompetence til at udøve deres fulde prøvelsesret, når spørgsmålet om bødens størrelse forelægges dem til vurdering (dom af 8.2.2007, Groupe Danone mod Kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, præmis 62, og af 26.9.2013, Alliance One International mod Kommissionen, C-679/11 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:606, præmis 105), idet udøvelsen af denne prøvelsesret indebærer den endelige overførsel til Unionens retsinstanser af beføjelsen til at pålægge sanktioner (jf. i denne retning dom af 15.10.2002, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P – C-252/99 P og C-254/99 P, EU:C:2002:582, præmis 693).
- 35 I nærværende sag fastslog Retten inden for rammerne af legalitetsprøvelsen af den anfægtede afgørelse, efter at have forkastet de første fire anbringender samt det syvende og det ottende anbringende, som appellanterne havde fremsat, i den appellerede doms præmis 285-332, at Kommissionen havde begået fejl i sin vurdering af appellanternes betalingsevne som omhandlet i punkt 35 i retningslinjerne af 2006, og at disse fejl skulle medføre annulatio af dels den omtvistede beslutning, for så vidt som denne pålagde appellanterne en bøde, dels af skrivelsen af 14. februar 2011.
- 36 På baggrund af denne legalitetsprøvelse fastslog Retten, at det var begrundet, at den udøvede sin fulde prøvelsesret i den foreliggende sag. I den appellerede doms præmis 333-358 og under henvisning til retningslinjerne af 2006 samt på grundlag af det af parterne oplyste vedrørende appellanternes økonomiske situation, således som denne havde udviklet sig efter vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, fastslog Retten, at appellanterne ikke med føje kunne hævde, at en nedsættelse af bøden skulle indrømmes som følge af deres manglende betalingsevne af grunde, som svarer til dem, der er anført i punkt 35 i nævnte retningslinjer, og dermed fastsatte Retten betaling af en bøde på et beløb svarende til det, som appellanterne havde fået pålagt i den anfægtede afgørelse.
- 37 Herved har Retten ikke overskredet grænserne for sin fulde prøvelsesret.
- 38 Selv om Rettens udøvelse af sin prøvelse af lovligheden af den anfægtede afgørelse i dette tilfælde ganske vist medførte annullation af afgørelsen, i det omfang Kommissionen pålagde appellanterne en bøde, indebærer denne prøvelse på ingen måde, i modsætning til, hvad appellanterne har gjort gældende, at Retten af denne grund var fratrækt muligheden for at udøve sin fulde prøvelsesret. Således kunne Retten fuldt ud tage stilling til spørgsmålet om bødens størrelse, eftersom appellanterne havde nedlagt påstand om nedsættelse af dette beløb, bl.a. under henvisning til en manglende betalingsevne som omhandlet i punkt 35 i retningslinjerne af 2006.

- 39 Ved udøvelsen af sin fulde prøvelsesret var det derfor alene Retten, der havde beføjelse til pålægge appellanterne sanktioner, og derfor kunne Retten, på baggrund af de af parterne fremlagte oplysninger og under overholdelse af kontradiktionsprincippet, med rette ændre på størrelsen af den bøde, de var blevet pålagt i afgørelsen.
- 40 Da Retten således lovligt havde sat sin egen vurdering i stedet for Kommissionens for så vidt angår udøvelsen af sanktionsbeføjelsen, er den omstændighed, at Retten i sidste ende vurderede, at det var passende at fastsætte en bøde, der størrelsesmæssigt svarede til den, der var fastsat i den anfægtede afgørelse, uden betydning for lovligheden af udøvelsen heraf (jf. analogt dom af 3.9.2009, Prym og Prym Consumer mod Kommissionen, C-534/07 P, EU:C:2009:505, præmis 88).
- 41 Det samme gør sig gældende for så vidt angår brugen af begrebet »pålægge« i præmis 358 og i den appellerede doms konklusion. Således fremgår det tilstrækkeligt klart af denne doms præmisser, at Retten har udøvet sin fulde prøvelsesret med henblik at ændre den af Kommissionen pålagte bøde i den anfægtede afgørelse.
- 42 Med hensyn til den omstændighed, at Retten har inddraget omstændigheder, som har fundet sted, efter at den anfægtede afgørelse blev truffet og efter skrivelsen af 14. februar 2011, skal det bemærkes, at ændringen af bødens størrelse følger af Rettens udøvelse af sin fulde prøvelsesret.
- 43 Inden for denne ramme har Unionens retsinstanser kompetence til at inddrage alle omstændigheder, såfremt de anses for relevante, uanset om disse omstændigheder foreligger før eller efter den trufne beslutning (jf. bl.a. dom af 6.3.1974, Istituto Chemioterapico Italiano og Commercial Solvents mod Kommissionen, 6/73 og 7/73, EU:C:1974:18, præmis 51 og 52, af 22.1.2013, Kommissionen mod Tomkins, C-286/11 P, EU:C:2013:29, præmis 49, af 26.9.2013, Alliance One International mod Kommissionen, C-679/11 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:606, præmis 107, og af 17.9.2015, Total mod Kommissionen, C-597/13 P, EU:C:2015:613, præmis 41).
- 44 Overholdelsen af princippet om effektiv domstolsbeskyttelse er nemlig et generelt EU-retligt princip, som nu er fastsat i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), og som kræver, at Unionens retsinstanser i henhold til deres fulde prøvelsesret har kompetence til at undersøge alle faktiske og retlige spørgsmål, der er relevante for at afgøre den tvist, som den er forelagt (jf. bl.a. dom af 18.7.2013 Schindler Holding m.fl. mod Kommissionen, C-501/11 P, EU:C:2013:522, præmis 35 og 36).
- 45 Dette gælder a fortiori, når udøvelsen af den fulde prøvelsesret, således som det er tilfældet i nærværende sag, vedrører undersøgelsen af den pågældende virksomheds betalingsevne. Såfremt Unionens retsinstanser ikke havde mulighed for at vurdere den faktiske situation på det tidspunkt, hvor de træffer afgørelse, ville de kunne være forpligtede til at nægte eller at indrømme en bødenedsættelse eller at ophæve en sådan retmæssig eller uretmæssig bøde, hvilket kunne medføre en uberettiget konkurrencemæssig ulempe eller fordel.
- 46 Ifølge fast retspraksis har en virksomheds betalingsevne nemlig kun betydning i en given social kontekst, som består af de konsekvenser, som bødebetalingen vil have på navnlig arbejdsløshedsniveauet eller en negativ påvirkning af det økonomiske marked opad eller nedad i forhold til den pågældende virksomhed (jf. bl.a. dom af 29.6.2006, SGL, Carbon mod Kommissionen, C-308/04 P, EU:C:2006:433, præmis 106).
- 47 Således som Retten med rette fastslog i den appellerede doms præmis 302, gælder dette så meget desto mere, når appellanterne, således som det er tilfældet i den foreliggende sag, af dommeren i sagen om foreløbige forholdsregler har fået udsat betaling af den bøde, som Kommissionen har pålagt dem, indtil afsigelsen af den appellerede dom.
- 48 Som følge heraf skal det første anbringende forkastes som åbenbart ugrundet.

Det andet anbringende

Om det andet anbringendes første led

– Parternes argumenter

- 49 Med det andet appelanbringendes første led har appellanterne kritiseret Retten for, i strid med ligebehandlingsprincippet og proportionalitetsprincippet, og i modstrid med det, som Retten anførte i den appellerede doms præmis 333, ikke at have taget hensyn til samtlige relevante betingelser for beregningen af bøden, således som disse er fastsat i punkt 35 i retningslinjerne af 2006. Nærmere bestemt skulle Retten have tilsidesat Kommissionens meddelelse af 12. juni 2010 med overskriften »Manglende betalingsevne i henhold til [punkt] 35 i retningslinjerne af 1.9.2006 for bødeberegning i henhold til forordning nr. 1/2003« [SEC(2010) 737/2], ifølge hvilken hensyntagen til en virksomheds manglende betalingsevne kan ske enten ved, at bøden nedsættes til et beløb, som virksomheden er i stand til at betale, eller ved ratebetaling af bøden over en periode på tre til fem år. I den foreliggende sag ville betalingsperioden for den af Retten pålagte bøde, når den nuværende betalingsplan, forhandlet med Kommissionen, og de ratebetalinger, som allerede har fundet sted på baggrund af dommeren i sager om foreløbige forholdsreglers afgørelse, tages med i betragtning, være på 15 eller 20 år.
- 50 Ifølge den nugældende administrative praksis nedsætter Kommissionen, når betingelserne i punkt 35 i retningslinjerne af 2006 er opfyldt, i princippet bøden til et beløb, som virksomheden er i stand til at betale på tidspunktet for vedtagelsen af Kommissionens afgørelse.
- 51 Under alle omstændigheder gøres det gældende, at selv i det tilfælde, hvor Retten skulle havde fundet det hensigtsmæssigt at vedtage en blandet løsning ved at knytte en nedsættelse af den pålagte bøde til en ratebetaling heraf, ville det have været nødvendigt, for at bøden fortsat havde en passende størrelse, at nedsætte det samlede beløb til højst 20 mio. EUR, svarende til det beløb på 2 mio. EUR, der allerede er blevet betalt i overensstemmelse med afgørelsen, truffet af dommeren i sagen om foreløbige forholdsregler, og til 60 månedlige indbetalinger a 300 000 EUR over en periode på højst fem år.
- 52 Kommissionen har gjort gældende, at det første led i det andet anbringende ikke er relevant.

– Domstolens bemærkninger

- 53 Det skal for det første bemærkes, at appellanternes argumentation, for så vidt som det hermed foreholdes Retten, at den har pålagt dem en bøde i form af ratebetalinger, der strækker sig over en alt for lang periode, er baseret på en fejlagtig fortolkning af den appellerede dom, idet Retten hverken har fastsat eller a fortiori pålagt en ratebetaling af bøden.
- 54 I denne henseende skal det bemærkes, at ifølge afgørelsen fra dommeren i sagen om foreløbige forholdsregler udløb ratebetalingen af bøden, som udsættelsen af forpligtelsen til at stille en bankgaranti var betinget af, den dag, den appellerede dom blev afsagt. Det følger heraf, at den hævdede varighed af betalingen af bøden i realiteten er et resultat af en betalingsplan, som blev forhandlet af appellanterne selv med Kommissionen, efter at dommen blev afsagt.
- 55 For så vidt angår appellanternes anfægtelse af, at Retten ikke har indrømmet dem en nedsættelse af bøden, må det i øvrigt konstateres, at deres argumentation har til hensigt at få Domstolen til at foretage en fornyet vurdering af de faktiske omstændigheder for så vidt angår deres betalingsevne, hvilket ligger uden for Domstolens kompetence, bortset fra det tilfælde, hvor de faktiske omstændigheder er blevet gengivet urigtigt, hvilket ikke er gjort gældende i den foreliggende sag (dom af 20.1.2016, Toshiba mod Kommissionen, C-373/14 P, EU:C:2016:26, præmis 40).

56 Med hensyn til Kommissionens tidligere beslutningspraksis skal det bemærkes, at denne ikke udgør de retlige rammer for de bøder, der pålægges på konkurrenceområdet, og at beslutninger vedrørende andre sager alene er vejledende for, om der foreligger forskelsbehandling (dom af 10.7.2014, Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 189).

57 Som følge heraf skal det andet anbringendes første led delvis afvises, dels forkastes som ugrundet.

Om det andet appelanbringendes andet led

– Parternes argumenter

58 Med det andet anbringendes andet led har appellanterne foreholdt Retten, at den inden for rammerne af udøvelsen af sin fulde prøvelsesret har udsat dem for forskelsbehandling i forhold til de øvrige virksomheder, som har opnået en nedsættelse af bøden under henvisning til punkt 35 i retningslinjerne fra 2006, eftersom ingen af disse øvrige virksomheder er blevet pålagt at foretage ratebetalinger over så lang en periode.

59 Endvidere har Retten ligeledes tilsidesat princippet om ligebehandling, for så vidt som den vurderede appellanternes betalingsevne på datoen for den appellerede doms afsigelse, hvorimod den vurderede de øvrige virksomheders betalingsevne på datoen for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

60 Imidlertid befandt alle adressaterne for den anfægtede afgørelse sig for det første i en sammenlignelig situation, da de indgav deres ansøgning om nedsættelse af bøden. Hvis Kommissionen havde vurderet appellanternes betalingsevne korrekt ville den have nedsat den bøde, der blev pålagt dem, og appellanterne ville ikke have været nødsaget til at anlægge et søgsmål, som førte til, at Retten pålagde en ny bøde på en anden dato. Den angivelige forskelsbehandling er så meget desto mere iøjnefaldende, eftersom Retten på denne dato ikke undersøgte, hvorvidt den økonomiske situation for de virksomheder, som havde opnået en bødenedsættelse, var forbedret.

61 For det andet var afslaget på appellanternes anmodninger om bødenedsættelse allerede udtryk for en grundlæggende forskelsbehandling, som blev fastholdt i den appellerede dom, eftersom appellanterne måtte bestride Kommissionens argumentation, hvorefter de renter, der påhviler de af Retten pålagte bøder, løber fra den dato, som er anført i den anfægtede afgørelse, selv om det ikke er blevet konstateret, at betingelserne som anført i punkt 35 i retningslinjerne fra 2006 ikke var opfyldt på denne dato.

62 Kommissionen har gjort gældende, at det første led i det andet anbringende ikke er relevant.

– Domstolens bemærkninger

63 Det skal bemærkes, at ligebehandlingsprincippet er et grundlæggende princip i EU-retten, som er fastslået i chartrets artikel 20 og 21. Det følger af fast retspraksis, at det nævnte princip kræver, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt, og forskellige situationer ikke må behandles ens, medmindre forskelsbehandlingen er objektivt begrundet (jf. bl.a. dom af 12.11.2014, Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 51).

64 Iagttagelsen af dette princip gælder for Retten, ikke alene inden for rammerne af dens legalitetskontrol af Kommissionens afgørelse om at pålægge bøder, men tillige under udøvelsen af dens fulde prøvelsesret. Således må udøvelsen af en sådan prøvelsesret ikke medføre, at der ved fastsættelsen af de bøder, der pålægges, sker en forskellig behandling af de virksomheder, der har deltaget i en aftale eller

samordnet praksis i strid med artikel 101, stk. 1, TEUF (jf. i denne retning dom af 18.12.2014, Kommissionen mod Parker Hannifin Manufacturing og ParkerHannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, præmis 77).

- 65 I det foreliggende tilfælde, og for så vidt som appellanterne foreholder Retten, at den har pålagt dem diskriminerende betalingsfrister, må denne argumentation imidlertid forkastes som værende grundløs af samme årsager som dem, der er nævnt i denne kendelses præmis 53 og 54.
- 66 Endvidere må det konstateres, at Retten, under udøvelse af sin fulde prøvelsesret, i den appellerede doms præmis 356 med rette fastslog, at det forhold, at der ved vurderingen af appellanternes betalingsevne tages hensyn til omstændigheder, der er indtrådt efter den anfægtede afgørelse, på ingen måde medfører en forskelsbehandling i forhold til de virksomheder, der ikke har anlagt et søgsmål med henblik på at anfægte Kommissionens bedømmelse af deres betalingsevne. Således befinder appellanterne sig ikke i en situation, der kan sammenlignes med sidstnævntes, eftersom de har anlagt et søgsmål i første instans (jf. i denne retning dom af 14.9.1999, Kommissionen mod AssiDomän Kraft Products m.fl., C-310/97 P, EU:C:1999:407, præmis 49-63).
- 67 Som følge heraf skal det andet anbringendes andet led forkastes som åbenbart ugrundet.
- 68 Det følger heraf, at det andet anbringende må forkastes.

Det tredje anbringende

Parternes argumenter

- 69 Med det tredje anbringende har appellanterne kritiseret Retten for, i strid med retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, der er fastsat i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, og med chartrets artikel 47, at have undladt at gennemføre en uafhængig kontrol ved udøvelsen af en ubegrænset skønsmæssig beføjelse, eftersom Retten i den appellerede doms præmis 334 fandt, at appellanternes betalingsevne skulle vurderes på baggrund af bødens størrelse i den anfægtede afgørelse.
- 70 Gennemførelsen af en selvstændig prøvelse af bødens passende størrelse ville have tvunget Retten til detaljeret at undersøge de bestemmende faktorer for beregningen heraf, såsom overtrædelsens varighed og dennes alvor. En prøvelse, der begrænsede sig til fejlagtige skøn, kan ikke anses for tilstrækkelig, og dette gælder så meget desto mere, som en sådan udøvelse af den fulde prøvelsesret er en ensidig procedure, i hvilken Retten er bemyndiget til at sætte sin egen vurdering i stedet for Kommissionens.
- 71 Kommissionen har rejst spørgsmål om formaliteten med hensyn til det tredje anbringende, idet det har til formål, at der foretages en prøvelse af de faktiske omstændigheder. Anbringendet er under alle omstændigheder uden grundlag.

Domstolens bemærkninger

- 72 Indledningsvis skal den af Kommissionen udtrykte tvivl om, hvorvidt det tredje anbringende kan antages til realitetsbehandling, forkastes, da appellanterne med dette anbringende kritiserer Retten for at have begået en retlig fejl ved prøvelsen af den anfægtede afgørelse.

- 73 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt dette anbringende er begrundet, er det uomtvisteligt, at Retten i den appellerede doms præmis 121-265 forkastede de fire første anbringender, hvorved appellanterne i det væsentlige havde til hensigt at gøre indsigelse mod såvel den i den anfægtede afgørelse fastslåede overtrædelse som den bøde, dette medførte. I forbindelse med nærværende appelsag har appellanterne ikke fremsat nogen argumenter for at anfægte denne del af den appellerede dom.
- 74 På denne baggrund kan Retten ikke kritiseres for at have begået en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 334 at have lagt til grund, at da der ikke var begået fejl, der kunne medføre, at den anfægtede afgørelse var ulovlig, var det hensigtsmæssigt at vurdere appellanternes nye betalingsevne, henset til størrelsen af den bøde, som blev pålagt ved denne afgørelse.
- 75 Som følge heraf skal det tredje anbringende forkastes som åbenbart ugrundet.

Sagens omkostninger

- 76 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen forkastes. I henhold til samme reglements artikel 138, stk. 1, der i medfør af dets artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, såfremt der er nedlagt påstand herom.
- 77 Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Westfälische Drahtindustrie GmbH, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG og Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og disse har tabt sagen, skal det pålægges dem at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

1) Appellen forkastes.

- 2) Westfälische Drahtindustrie GmbH, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG og Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG tilpligtes at betale sagsomkostningerne.**

Underskrifter